

รง.-ชาวไร่ค้านแก้ พ.ร.บ.อ้อย ผลประโยชน์บนเส้นตาย WTO

รองระอุขึ้นอีกครั้งสำหรับรัฐบาล คสช. ภายใต้การนำของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เมื่อสมาคมผู้ผลิตอ้อยและน้ำตาลของประเทศบราซิล ซึ่งเป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในการส่งออกน้ำตาลไปขายในตลาดโลก ได้เรียกร้องให้รัฐบาลบราซิลยื่นฟ้องต่อองค์การการค้าโลก (WTO) เมื่อเดือนพฤษภาคม 2559 โดยกล่าวหาว่า รัฐบาลไทยดำเนินมาตรการอุดหนุนการส่งออก และอุดหนุนอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลภายในประเทศไทย จนส่งผลกระทบต่อ การส่งออกน้ำตาลของประเทศบราซิล และกระทบต่ออุตสาหกรรมน้ำตาลภายในประเทศบราซิล จนมีการปิดโรงงานน้ำตาลไปกว่า 50 โรงงาน เพราะหาก “แพ็คเกจ” ขึ้นมา นั้นหมายถึง

ความเสียหายไม่ใช่ว่าเพียงระดับหลายหมื่นล้านบาท จากการที่จะต้องจ่ายค่าเสียหาย แต่ผลกระทบจะเกิดขึ้นกับประเทศชาติอย่างประเมินค่ามิได้ หากถูกประเทศที่จ้างแรงงานไทยอย่างสหรัฐ และสหภาพยุโรป หาเรื่องกระทบซึ่งไปถึงอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่มีไข่แดงเฉพาะอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย

สอน.ลุยแก้ พ.ร.บ.ตาม “ใบสั่ง”

เรื่องนี้พลเอกประยุทธ์ถึงกับสั่งการให้นางอรรชกา สีบุญเรือง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ไปดำเนินการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ให้เรียบร้อย โดยระบุว่า ไม่ต้องการให้มีปัญหาข้อขัดแย้งกับต่างประเทศ เพราะนายกษัตริย์ว่ามีหลายประเทศที่พร้อมทีมช่างไทย

การทำงานให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ไขข้อกล่าวหาต่าง ๆ ที่รัฐบาลบราซิลแสดงความกังวล จึงเป็นหน้าที่หลักของสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) ภายใต้สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งมีนายสมศักดิ์ จันทร์ทอง เลขานุการ เป็นผู้กุมบังเหียน ได้เร่งเครื่องเต็มสูบในการเดินตาม “ใบสั่ง” เพราะตามขั้นตอนแรกของการยื่นฟ้อง WTO มีกำหนดระยะเวลาในการหารือระหว่างคู่กรณีภายใน 60 วัน นับจากวันที่ยื่นคำร้อง

ด้วยการเปิดฉากลุยทำแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย รวมถึงการแก้ไขพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 ที่ใช้มานานเกือบ 32 ปี เพื่อปลดล็อกปมต่าง ๆ ที่บราซิลกล่าวหาไทย

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachart Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: First Section/เศรษฐกิจในประเทศ

วันที่: จันทร์ 12 - พุธ 14 กันยายน 2559

ปีที่: 39

ฉบับที่: 4870

หน้า: 5(บน)

Col.Inch: 113

Ad Value: 152,550

PRValue (x3): 457,650

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: รง.-ชาวไร่ค้านแก้ พ.ร.บ.อ้อย ผลประโยชน์บนเส้นตาย WTO

ให้ทันเวลาที่ไล่หลังมา ได้แก่

1) ไทยอุดหนุนส่งออกน้ำตาลสูงมาก หากเทียบกับที่ผูกพันไว้กับ WTO คือปีละ 19,000 ล้านเหรียญสหรัฐในสินค้าเกษตรทั้งหมด 2) การจัดระบบการจำหน่ายน้ำตาลทรายออกเป็น โควตา ก. เพื่อบริโภคในประเทศ, โควตา ข. ส่งออกโดยบริษัท อ้อย และน้ำตาลไทย จำกัด (อนท.) และโควตา ค. น้ำตาลที่ส่งออกต่างประเทศที่หักจากโควตา ก. และโควตา ข. อาจเป็นระบบที่เรียกว่า Cross Subsidy หรือการอุดหนุนที่ให้ผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งซื้อน้ำตาลแพง/ถูกกว่าผู้บริโภคอีกกลุ่มหนึ่ง

3) กรณีที่ พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลกำหนดให้จ่าย "เงินชดเชย" ให้กับชาวไร่

อ้อยในอัตรา 160 บาท/ตันนั้น แม้ว่าจะ เป็นเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) แต่ให้กู้ตาม คณะรัฐมนตรีอนุมัติถือเป็นนโยบายรัฐบาล นอกจากนี้ การที่กรม.ประกาศราคาอ้อยขั้นต้น และขั้นสุดท้าย บรรดาชาวนาไร่ รัฐบาลมีการประกันราคา

"กากอ้อย-ตะกอน" ชัดแย้งหนัก

ปกติการแก้ปัญหาในระบบอ้อยและน้ำตาลทราย ต้องมีการเปิดฉากเจรจาระหว่างแกนนำชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลให้ได้ข้อยุติในหลักการก่อน จึงจะนำไปสู่การแก้ไขกฎหมาย ซึ่งที่ผ่านมา มีการตั้งคณะทำงานปรับโครงสร้างมาหลายชุดในหลายรัฐบาล แต่ยังคงงัดกันไม่ได้ ในหลายเรื่อง โดยเฉพาะการแบ่งปันผลประโยชน์ และการเปิดเสรีอ้อยและ

น้ำตาล ซึ่งยึดเยื้อมาไม่ต่ำกว่า 20 ปีแล้ว ดังนั้นเมื่อมีประชาธิปไตยข้างหลัง เช่นนี้ ทำให้ สอน.ลุยโดยไม่รังรองผล การตกลงของคณะทำงานปรับโครงสร้าง อีกต่อไป

เริ่มด้วยการเสนอให้ยกเลิกระบบโควตา ก. ข. ค. โดยให้มีการสต็อกน้ำตาลภายใน ไว้ในปริมาณเพียงพอต่อการบริโภค ถ้าเพียงพอแล้วจึงอนุญาตให้ส่งออก แต่การส่งออกให้ถือตามข้อตกลงโดยผ่าน อนท.

นอกจากนี้ ให้ยกเลิกการกำหนดราคาน้ำตาลภายในประเทศของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (กอน.) โดยให้

กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย อยู่แล้วเป็นผู้กำหนดราคาหน้าโรงงาน ขายปลีก ขายส่ง ในลักษณะที่ TDRI เคยศึกษาไว้ เป็นราคากึ่งลอยตัว ราคาเป็นไปตามกลไกตลาดโลก ถ้ามีการนำเข้าน้ำตาลจากต่างประเทศเข้ามาขายภายในประเทศ ต้องราคาสูงกว่า จะมีส่วนต่าง จะทำ ลักษณะคู่ขนานถึงลอยตัว

ส่วนเรื่องเงินชดเชย 160 บาทจะต้องยกเลิกไป และการประกันราคาที่เป็นราคาระหว่างหาไทยได้มีการปรับแก้มาตรา 56 ให้สอดคล้องไม่ผิดหลักการของ WTO

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขข้อกล่าวหาแต่ละฉบับได้สร้างความไม่พอใจให้ 3 สมาคมโรงงานน้ำตาลทราย มีข้อคัดค้านไม่เห็นด้วยในหลายประเด็น โดยเฉพาะการปรับค่านิยาม "ผลพลอยได้" ซึ่งเป็นเรื่องที่กระทบต่อระบบแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างชาวไร่และโรงงาน ซึ่งเป็นเม็ดเงินมหาศาลที่คงไม่ยอมกันง่าย ๆ

ถึงกับที่ นายเชิดพงษ์ สิริวิทย์ ประธานคณะกรรมการประสานงาน 3 สมาคมโรงงานน้ำตาลทราย (TSMC) กล่าวในเวทีการเปิดประชาพิจารณ์ร่าง พ.ร.บ.อ้อยฯ เมื่อช่วงต้นสัปดาห์ว่า

"ในอดีตกว่าที่จะตกลงเรื่องแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างชาวไร่และโรงงานได้มีการคุยกันค่อนข้างหนัก มีการยิงระดับผู้นำตายไปหลายคน' เป็นประวัติศาสตร์ของอุตสาหกรรมนี้เลยทีเดียว ฉะนั้นจุดของการเริ่มต้นของอุตสาหกรรมนี้ได้เริ่มจากการเสียเลือดเนื้อของคนไปหลายคน ถึงได้สงบและเดินมาเรื่อย ๆ"

ทั้งนี้ ทางสมาคมได้ยื่นหนังสือขอคัดเห็นและคัดค้านการแก้ไข พ.ร.บ.ดังกล่าว โดยกังวลว่าจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และประเพณีปฏิบัติที่ยึดโยงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลซึ่งยึดหลักการแบ่งปันรายได้จากระบบมา ยาวนานกว่า 30 ปี

โดยเฉพาะมาตรา 3 ได้กำหนดให้กากอ้อยและกากตะกอนกรอง เข้าไปรวมในค่านิยามของ "ผลพลอยได้" โดยกำหนดให้นำไปคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนจากการผลิตและจำหน่าย

น้ำตาลทรายด้วย จากเดิมที่กากอ้อยและกากตะกอนกรองได้ถูกรวมอยู่ในน้ำหนักอ้อยเข้าหีบที่โรงงานซื้อไปแล้ว และยังเป็นของเสียจากกระบวนการผลิต ทำให้โรงงานน้ำตาลมีค่าใช้จ่ายในการกำจัด เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นโรงงานน้ำตาลทุกแห่งจึงนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในกระบวนการผลิตน้ำตาลทราย และมีเพียงบางโรงที่มีเพียงพอไปจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) โดยลงทุนเองทั้งหมด ที่สำคัญมาตราดังกล่าวยังไม่ได้รับการเห็นพ้องร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือชาวไร่ อ้อยและโรงงานน้ำตาลก่อน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งและไม่สามารถปฏิบัติได้ในอนาคต

การกำหนดนิยามตามร่างแก้ไข พ.ร.บ. ในมาตรา 3 ขัดกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดปริมาณการผลิตน้ำตาลและเงินชดเชย และราคาการรับซื้ออ้อยที่กำหนดให้แบ่งรายได้สุทธิจากการขายน้ำตาลภายในประเทศและต่างประเทศ ในสัดส่วน 70/30 โดยผลพลอยได้ทุกชนิดจากการผลิตอ้อยให้ตกเป็นของโรงงานน้ำตาล ซึ่งเป็นไปตามสัญญาซื้อขายอ้อยระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาล

นอกจากนี้ ในการแก้ไขมาตรา 17 อาจจะขัดแย้งกับข้อตกลง WTO ในหลายประเด็น เช่น คงให้ กอน.กำหนดหรือจัดสรรปริมาณน้ำตาลให้แก่โรงงานน้ำตาลผลิตหรือประเด็นการยังคงให้รัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อเสนอการแก้ไข พ.ร.บ.ดังกล่าวในบางมาตรา แทน กรม. ยังถือว่า รัฐบาลเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ เนื่องจากมีการกำหนดให้ลงราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลบังคับในทางกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่ทุกเรื่องจะลุกลามบานปลายใหญ่โต อยากให้ทุกฝ่ายนึกถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติ และส่วนรวมเป็นที่ตั้ง